

Jancsa-Pék Judit, LeitnerLeitner*

Amit az EKAER-ről tudni lehet

leitnerleitner
tax audit advisory

mulasztása komoly bírsággal járhat, sőt bizonyos termékkörben a garanciabiztosítéki kötelezettség ró majd jelentős többletterheket a vállalkozásokra. Arról nem is beszélve, hogy már az adatszolgáltatás maga is külön embert kívánhat egy komolyabb kereskedelmi szervezetben.

Az EKAER rendszer az áfacsalások megelőzését szolgálja azzal, hogy egy új adatszolgáltatási kört biztosít az adóhatóság számára a kockázatelemzésre és a visszaélések figyelésére. Az adatszolgáltatás ugyanakkor nagy nehézséget jelent majd az áruk kereskedelmében érintett felekre. Az eredeti tervekkel ellentétben a bejelentési kötelezettség ugyanis nem a fuvarozókat, hanem az áru kereskedelmében érintett belföldi feleket, az eladót, illetve a vevőt fogja sújtani. Azonban, hogy tévedés ne essék, ez nem csupán a kereskedő cégeket jelenti, a gyártók például ugyancsak a szabályozás hatálya alá tartoznak.

A bejelentési kötelezettség minden egyes útdíjköteles gépjárművel (3,5 tonna feletti össztömegű tehergépjárművek) végzett, közúti fuvarozással járó termékmozgásra vonatkozik. Jelenteni kell a Közösségen belüli beszerzést és az egyéb célú behozatalt, az Európai Unió más tagállamába történő értékesítést és az egyéb célú kivitel, valamint az első belföldi adóköteles értékesítést is, ha az nem a végfelhasználó felé történik. Közösségen belüli beszerzés esetében a terméket átvevő/címzett, míg értékesítés esetében az eladó fél/feladó teszi meg a jelentést. Az EKAER számot a fuvarozó vagy fuvarszervező részére meg kell adni.

A bejelentés nyomán a rendszer egy 15 napig érvényes azonosítót generál (ún. EKAER-szám), amely kapcsolódik a fuvarhoz. Az EKAER által nyomomon követhető lesz az áru útvonala, illetve számos, az árumozgással kapcsolatos adatot is meg kell adni.

Az adatszolgáltatási lista igen hosszú, ráadásul olyan adatokat is tartalmaz, amelyek normál körülmények között még a számlának sem kötelező ele-

Jönnek a bejelentéshez kötött termékmozgások – 2015. január elsejétől bevezetik az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszert (EKAER), így ettől az időponttól már egyáltalán nem lehet majd áfa-szempontról fontos árut mozgatni a Nemzeti Adó- és Vámhivatal tudta nélkül.

Bizonyára sokan hallottak már az e-útdíj adózással kapcsolatos vetületéről: ez ugyanis nem egyszerűen egy úthasználati díj, hanem emellett az adóhatóság számára egy adatszolgáltató rendszer. Az adatokat az adóhatóság felhasználhatja ellenőrzései során, ezzel is nyomon követheti az árumozgásokat, a kereskedel-

met. A 2015-ös adócsomag erre is rátesz egy lapáttal, hiszen 2015 januárjától bevezetik az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszert, röviden EKAER-t, melynek köszönhetően ezután már egyáltalán nem lehet majd áfa-szempontról fontos árut mozgatni a NAV tudta nélkül.

A 2014. november 26-i Magyar Közlönyben kihirdetett 2015. évi adócsomag alapján a rendszer január 1-jétől működik majd, igen kevés időt hagyva a felkészülésre. Ez pedig létfontosságú lesz, hiszen a bejelentés el-

* A szerző a LeitnerLeitner vezető adótanácsadója, partnere; az Adókamara elnökségi tagja, a Nemzetközi adó tagozat elnöke: judit.jancsa-pek@leitnerleitner.hu

mei. Ráadásul a bejelentés kettős, hiszen bizonyos adatokat a fuvarozás megkezdése előtt, míg másokat a megérkezéskor kell megadni. Be kell jelenteni a feladó adatait (név, adóazonosító szám), a felrakodás címét, a címzett adatait (név, adóazonosító szám), a kirakodás (átvétel) címét, kockázatos termék belföldre irányuló értékesítése esetén a kirakodási címen található ingatlan használó vállalkozás adatait, a bejelentő elérhetőségeit (telefonszám, e-mail cím), valamint a fuvarozás jogcímét. Jelenteni kell az EKAER-számhoz tartozó termék(ek) megnevezését, VTSZ számát (4 számjegyig, kockázatos termék esetén 8 számjegyig), a bruttó tömeget kg-ban, a veszélyességi bárca számot, a termékek cikkszámát, különböző ellenérték és beszerzési ár adatokat. Ezen felül a fuvarozásról is adatot kell szolgáltatni, többek között a jármű forgalmi rendszámát és a várható kirakodási/felrakodási időpontot.

Mi több, az EKAER bejelentés szabályai bizonyos kockázatos élelmiszerek és más kockázatos termékek esetében összeg- és súlyhatártól függően egyéb, nem útdíjköteles gépjárművekkel fuvarozott termékekre is kiterjednek. Ez a határ a kockázatos élel-

miszerek esetében 200 kg vagy nettó 250 ezer forint, illetve az egyéb kockázatos termékek esetében 500 kg vagy nettó 1 millió forint, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kockázatos élelmiszerek és más kockázatos termékek értékesítése bejelentés nélkül szinte elképzelhetetlen lesz. A kockázatos élelmiszerek és termékek körét a későbbiekben határozzák meg, azonban feltételezhetően ide tartoznak majd az áfacsalásokkal leginkább fertőzött termékek, például a cukor vagy a gabona. A bejelentési kötelezettség alól a belföldi fordított adózás alá eső termékek sem mentesülnek, ezért akár a hús és az acél termékek is ide tartozhatnak majd.

Az ilyen kockázatos élelmiszerek és más kockázatos termékek esetén, a közösségen belüli beszerzésnél és a belföldi forgalomban az első adóköteles értékesítésnél ráadásul biztosítékot kell majd nyújtani és a működés során azt folyamatosan fenntartani. A biztosíték összege az előző kéthavi nettó forgalom 15 százaléka, ami összegében nagyobb, mint egyhavi áfa. Mentessülhet az, aki minősített adózói adatbázisban szerepel, vagy legalább két éve működik, és szerepel a köztartozásmentes adózói adatbázisban.

A bejelentés nélkül fuvarozott termék automatikusan igazolatlan eredetűnek minősül, mely után 40 százalékos mulasztási bírság szabható ki.

Az EKAER rendszerről korai lenne még ítéletet mondani, hiszen az e-útdíj kapcsán is nagy volt az aggodalom, de a kezdeti döccenőket leszámítva mostanra sikerült a rendszert gördülékenyvé tenni. Az árumozgások szigorú nyomon követése az áfacsalások elleni védekezés eszközeként üdvözlendő, és e mellett van még egy másik előnye is. Használatával világos lehet, hogy egy jóhiszemű adózónak mi a feladata annak igazolására, hogy jogos az áfavisszaigénylése, vagy hogy érvényes az adómentessége. Így nem fordulhatna elő, hogy a jogkövető vállalkozások tudtukon kívül kerülnek áfacsalás gyanújába, és kapnak emiatt büntetést, vagy veszítik el az áfamentességet.

Az azonban bizonyos, hogy az új rendszer mind adminisztrációs, mind anyagi értelemben jelentős többletterheket ró majd az érintett vállalkozásokra. Mivel az EKAER 2015. január 1-jétől már indul, a felkészülésre nagy figyelmet kell fordítani. A részletszabályok bonyolultsága és a magas adókockázat miatt a felkészülésbe érdemes szakértő adótanácsadót bevonni.